

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет будівництва та транспорту
Кафедра транспортних технологій

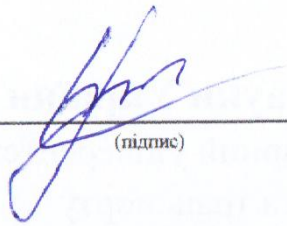
Робоча програма (силабус) освітнього компонента
«Контроль та митне оформлення вантажних перевезень»
(статус освітнього компонента – вибірковий)

Реалізується в межах освітньої програми: Транспортні технології (на автомобільному транспорті)
(назва)

за спеціальністю 275 «Транспортні технології (за видами)»,
275.03 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)»
(шифр, назва)

на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

Розробник:

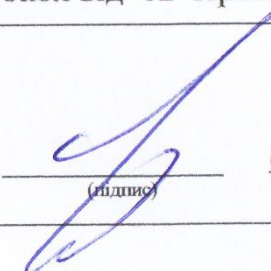
(підпис)

Олександр САРЖАНОВ,

(прізвище, ініціали)

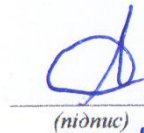
к.т.н., доцент

(вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри транспортних технологій	протокол від 02 червня 2026 року №18	
	Завідувач кафедри	 (підпис) <u>Олександр САВОЙСЬКИЙ</u> (прізвище, ініціали)

Погоджено:

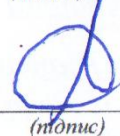
Гарант освітньої програми

(підпис)

Олександр СОЛАРЬОВ

(ім'я, прізвище)

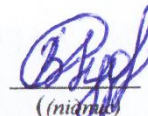
Декан факультету, де реалізується освітня програма

(підпис)

Олександр СОЛАРЬОВ

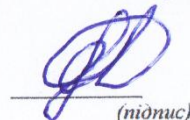
(ім'я, прізвище)

Рецензія на робочу програму(додається) надана

(підпис)

Віктор РУДЕНКО

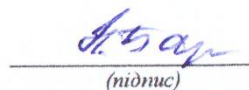
(ім'я, прізвище)

(підпис)

Тарас ВОЛОШКО

(ім'я, прізвище)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

(підпис)

Надія Баран
(ім'я, прізвище)

Зареєстровано в електронній базі: дата:

29.06 2026 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Контроль та митне оформлення вантажних перевезень							
2.	Факультет/кафедра	Будівництва та транспорту / Транспортних технологій							
3.	Статус ОК	Вибірковий							
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для	-							
5.	ОК може бути запропонований для	Транспортні технології (на автомобільному транспорті), перший (бакалаврський) рівень вищої освіти							
6.	Рівень НРК	6 рівень							
7.	Семестр та тривалість вивчення	8 семестр, 12 тижнів							
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5,0							
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота (заняття)						Самостійна робота	
		Лекційні		Практичні		Лабораторні			
		Денна	Заоч.	Денна	Заоч.	Денна	Заоч.	Денна	Заоч.
	150 годин, залік	36	-	36	-	-	-	78	-
10.	Мова навчання	українська							
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	к.т.н., доцент кафедри транспортних технологій Саржанов Олександр Анатолійович							
11.1	Контактна інформація	Аудиторія 406м, корпус 4							
12.	Загальний опис освітнього компонента	Освітній компонент «Контроль та митне оформлення вантажних перевезень» спрямований на формування знань і практичних умінь щодо організації митного контролю, митного оформлення товарів і транспортних засобів під час здійснення вантажних перевезень. У межах дисципліни розглядаються теоретичні основи митної справи, діяльність митних органів України, класифікація товарів за УКТ ЗЕД, зовнішньоекономічні контракти та умови INCOTERMS, митно-тарифне регулювання, декларування товарів, митні режими, митні платежі, перевезення товарів під митним контролем, а також питання протидії контрабанді та порушенням митних правил.							
13.	Мета освітнього компонента	Метою освітнього компонента є формування у здобувачів теоретичних знань і практичних навичок з організації митного контролю та митного оформлення вантажних перевезень, визначення кодів товарів за УКТ ЗЕД, застосування митних режимів, оформлення митної документації, розрахунку митних платежів та аналізу ризикових ситуацій у сфері міжнародних перевезень.							

14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	1. Освітній компонент базується на освітніх компонентах: ОК11 «Основи професіональної діяльності і загальний курс транспорту»; ОК2 «Фізика». 2. Освітній компонент являється основою для поглиблення програмних результатів навчання: ОК27 «Взаємодія видів транспорту»; ОК29 «Організація міжнародних перевезень»; ОК30 «Основи економіки транспорту».
15.	Політика академічної доброчесності	Система вимог, які ставляться перед здобувачем вищої освіти під час вивчення освітнього компоненту: проходження здобувачами етапів оцінювання у встановлені терміни; виконання і захист письмових та практичних робіт у встановлені терміни; дотримання при виконанні письмових робіт Положення «Про порядок перевірки академічних та наукових текстів на унікальність в Сумському національному аграрному університеті» (https://surli.cc/nmtcvp); дотримання здобувачами Кодексу академічної доброчесності СНАУ (https://surl.li/zyjfnw). Підготовлені до оцінювання письмові роботи повинні бути оригінальними та виконані самостійно здобувачем вищої освіти. Письмові роботи, які виконані і здані із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на оцінку нижче від отриманого результату. Роботи, які виконані з низьким рівнем унікальності або є копією «чужої» роботи оцінюватимуться на «нуль» з послідуєчим виконанням роботи згідно іншого оригінального індивідуального завдання. Передача письмових робіт відбувається після повторного виконання або доопрацювання. Списування із різних джерел інформації (в т.ч. із використанням мобільних девайсів та гаджетів) під час екзаменів заборонено. При виявленні факту списування – робота здобувача анулюється.
16.	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=5564
17.	Ключові слова	Митна справа, митна політика, митні органи, Державна митна служба України, митний контроль, митне оформлення, вантажні перевезення, УКТ ЗЕД, класифікація товарів, зовнішньоекономічний контракт, INCOTERMS, митна вартість

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: <i>Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...</i>	Як оцінюється РНД
ДРН 1. Знати теоретичні основи митної справи, митної політики України, структуру митної системи та повноваження митних органів.	Виконання та захист звітів практичних робіт згідно індивідуального варіанту. Письмове опитування (тестування)засвоєння лекційного матеріалу. Проміжна комп'ютерна атестація - тест множинного вибору. Підготовка і захист реферату та презентації згідно індивідуального завдання.
ДРН 2. Уміти класифікувати товари відповідно до УКТ ЗЕД, аналізувати зовнішньоекономічні контракти та застосовувати базисні умови поставок INCOTERMS.	Виконання та захист звітів практичних робіт згідно індивідуального варіанту. Письмове опитування (тестування)засвоєння лекційного матеріалу. Проміжна комп'ютерна атестація - тест множинного вибору. Підготовка і захист реферату та презентації згідно індивідуального завдання.
ДРН 3. Уміти здійснювати митне декларування товарів і транспортних засобів, визначати митну вартість, розраховувати митні платежі та обирати відповідний митний режим.	Виконання та захист звітів практичних робіт згідно індивідуального варіанту. Письмове опитування (тестування)засвоєння лекційного матеріалу. Проміжна комп'ютерна атестація - тест множинного вибору. Підготовка і захист реферату та презентації згідно індивідуального завдання.
ДРН 4. Здатність організовувати митний контроль вантажних перевезень, аналізувати порядок переміщення, перевезення та зберігання товарів під митним контролем, а також виявляти ризики порушення митних правил.	Виконання та захист звітів практичних робіт згідно індивідуального варіанту. Письмове опитування (тестування)засвоєння лекційного матеріалу. Проміжна комп'ютерна атестація - тест множинного вибору. Підготовка і захист реферату та презентації згідно індивідуального завдання.

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу						Рекомендована література
	Аудиторна робота				Самостійна робота		
	Лк		Пз				
	Денна	Заоч	Денна	Заоч	Денна	Заоч.	
Тема 1. Теоретичні основи митної справи та митної політики України. 1. Поняття та сутність митної справи. 2. Основні етапи розвитку митної справи в Україні. 3. Митна політика держави та її основні напрями. 4. Принципи здійснення митної справи. 5. Роль митної системи у забезпеченні зовнішньоекономічної діяльності держави. ПЗ №1. Аналіз сутності митної справи та основних напрямів митної політики України.	3		3		6		[1] – [11]
Тема 2. Організація державного регулювання митної справи та діяльність митних органів України. 1. Система державного регулювання митної справи в Україні. 2. Структура та функції митних органів України. 3. Повноваження Державної митної служби України. 4. Взаємодія митних органів з іншими державними структурами. 5. Основні напрями вдосконалення митної системи України. ПЗ № 2. Дослідження структури митної системи України та повноважень митних органів.	3		3		7		[1] – [11]
Тема 3. Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТ ЗЕД) та порядок класифікації товарів. 1. Призначення та структура УКТ ЗЕД. 2. Основні правила класифікації товарів. 3. Порядок визначення коду товару. 4. Особливості класифікації окремих груп товарів. 5. Значення УКТ ЗЕД у митному оформленні товарів. ПЗ № 3. Визначення кодів товарів відповідно до УКТ ЗЕД.	3		3		6		[1] – [11]
Тема 4. Зовнішньоекономічні контракти та базисні умови поставок INCOTERMS. 1. Сутність та види зовнішньоекономічних контрактів.	3		3		7		[1] – [11]

2. Основні умови зовнішньоекономічного договору. 3. Характеристика базисних умов поставок INCOTERMS. 4. Розподіл ризиків і витрат між сторонами контракту. 5. Особливості застосування INCOTERMS у міжнародних перевезеннях. ПЗ № 4. Аналіз зовнішньоекономічних контрактів та умов поставок INCOTERMS.						
Тема 5. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. 1. Сутність митно-тарифного регулювання. 2. Види мит та їх характеристика. 3. Нетарифні заходи регулювання ЗЕД. 4. Митна вартість товарів та методи її визначення. 5. Роль митного регулювання у міжнародній торгівлі. ПЗ №5. Розрахунок митної вартості та застосування заходів тарифного регулювання.	3	3		6		[1] – [11]
Тема 6. Порядок переміщення товарів і транспортних засобів через митний кордон України. 1. Загальні правила переміщення товарів через митний кордон України. 2. Порядок пропуску транспортних засобів через митний кордон. 3. Документи, необхідні для здійснення митного контролю. 4. Особливості переміщення окремих категорій товарів. 5. Права та обов'язки учасників міжнародних перевезень. ПЗ № 6. Аналіз технологічної схеми пропуску товарів і транспортних засобів через митний кордон.	3	3		7		[1] – [11]
Тема 7. Декларування товарів і транспортних засобів у системі митного оформлення. 1. Сутність та значення митного декларування. 2. Форми та способи декларування товарів. 3. Порядок подання митної декларації. 4. Електронне декларування товарів. 5. Відповідальність за порушення правил декларування. ПЗ №7. Оформлення митної декларації та перевірка правильності декларування товарів.	3	3		6		[1] – [11]

Тема 8. Митні режими та особливості їх застосування. 1. Поняття та види митних режимів. 2. Характеристика режиму імпорту та експорту. 3. Особливості митного режиму транзиту. 4. Тимчасове ввезення та вивезення товарів. 5. Практичне застосування митних режимів у міжнародних перевезеннях. ПЗ №8. Вибір митного режиму залежно від умов міжнародного перевезення.	3		3		7		[1] – [11]
Тема 9. Митний контроль на транспорті: форми, методи та технічні засоби здійснення. 1. Сутність та завдання митного контролю. 2. Форми та методи здійснення митного контролю. 3. Технічні засоби митного контролю. 4. Організація митного контролю на різних видах транспорту. 5. Система управління ризиками під час митного контролю. ПЗ № 9. Використання форм і технічних засобів митного контролю під час міжнародних перевезень.	3		3		6		[1] – [11]
Тема 10. Особливості перевезення, зберігання та розпорядження товарами під митним контролем. 1. Особливості перевезення товарів під митним контролем. 2. Порядок тимчасового зберігання товарів. 3. Організація діяльності митних складів. 4. Розпорядження товарами, що перебувають під митним контролем. 5. Відповідальність за порушення правил зберігання та перевезення товарів. ПЗ №10. Організація перевезення та зберігання товарів, що перебувають під митним контролем.	3		3		7		[1] – [11]
Тема 11. Митні платежі та порядок їх нарахування при митному оформленні. 1. Система митних платежів України. 2. Види митних платежів та їх характеристика. 3. Порядок нарахування мита та податків. 4. Строки та особливості сплати митних платежів. 5. Контроль правильності нарахування митних платежів. ПЗ № 11. Нархування митних платежів і податків при здійсненні митного оформлення.	3		3		6		[1] – [11]

Тема 12. Контрабанда та порушення митних правил у сфері міжнародних перевезень. 1. Поняття та ознаки контрабанди. 2. Види порушень митних правил. 3. Способи незаконного переміщення товарів через митний кордон. 4. Відповідальність за порушення митного законодавства. 5. Профілактика митних правопорушень та протидія контрабанді. ПЗ № 12. Аналіз митних правопорушень та ризикових ситуацій у міжнародних перевезеннях.	3		3		7		[1] – [11]
Всього	36		36		78		

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання(робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Кількість годин	Методи навчання(які види навчальної діяльності має виконати <u>студент</u> <u>самостійно</u>)	Кількість годин
ДРН 1.	Лекція-розповідь з поясненням, лекція-презентація з демонстрацією та використанням інтерактивних технологій. Практичні роботи з розрахунками за індивідуальним завданням. Тестування (опитування), з використанням учбових і контролюючих тестів.	18	Опрацювання опорних конспектів лекцій та робота з книгою. Вивчення матеріалу для самостійного опанування. Конспектування. Виконання завдань практичних робіт, виконання яких розпочато на контактному занятті. Підготовка реферату та презентації згідно індивідуального завдання. Самооцінка знань.	24
ДРН 2.	Лекція-розповідь з поясненням, лекція-презентація з демонстрацією та використанням інтерактивних технологій. Практичні роботи з розрахунками за індивідуальним завданням. Тестування (опитування), з використанням учбових і контролюючих тестів.	18	Опрацювання опорних конспектів лекцій та робота з книгою. Вивчення матеріалу для самостійного опанування. Конспектування. Виконання завдань практичних робіт, виконання яких розпочато на контактному занятті. Підготовка реферату та презентації згідно індивідуального завдання. Самооцінка знань.	18
ДРН 3.	Лекція-розповідь з поясненням, лекція-презентація з демонстрацією та використанням інтерактивних технологій. Практичні роботи з розрахунками за індивідуальним завданням. Тестування (опитування), з використанням учбових і контролюючих тестів.	22	Опрацювання опорних конспектів лекцій та робота з книгою. Вивчення матеріалу для самостійного опанування. Конспектування. Виконання завдань практичних робіт, виконання яких розпочато на контактному занятті. Підготовка реферату та презентації згідно індивідуального завдання. Самооцінка знань.	18
ДРН 4.	Лекція-розповідь з поясненням, лекція-презентація з демонстрацією та використанням інтерактивних технологій. Практичні роботи з розрахунками за індивідуальним завданням. Тестування (опитування), з використанням учбових і контролюючих тестів.	14	Опрацювання опорних конспектів лекцій та робота з книгою. Вивчення матеріалу для самостійного опанування. Конспектування. Виконання завдань практичних робіт, виконання яких розпочато на контактному занятті. Підготовка реферату та презентації згідно індивідуального завдання. Самооцінка знань.	18

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання (вказати номер тижня, на якому буде проведено оцінювання)
Модуль 1 – 40 балів			
1.	Виконання та захист звітів практичних робіт	15 балів / 15%	протягом семестру 2...7 тиждень
2.	Комп'ютерне тестування до модуля 1	25 балів / 25%	7...8 тиждень
Модуль 2 – 60 балів			
3.	Виконання та захист звітів практичних робіт	15 балів / 15%	протягом семестру 8...15 тиждень
4.	Комп'ютерне тестування до модуля 2	25 балів / 25%	14...15 тиждень
5.	Підготовка реферату та захист презентації згідно індивідуального завдання	20 балів / 20%	8...15 тиждень

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
	Незараховано	Зараховано		
Модуль 1 – 40 балів				
Виконання та захист звітів практичних робіт	<9 балів	9...11 балів	12...13 балів	14...15 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті	Виконано усі вимоги завдання, але є незначні зауваження, щодо виконання завдання	Виконано усі вимоги завдання, запропоновано власний варіант виконання завдання
Комп'ютерне тестування до модуля 1	<15 балів	15...18 балів	19...22 балів	23...25 балів
	Вірних відповідей менше 15 із 25	Вірних відповідей 15...18 із 25	Вірних відповідей 19...22 із 25	Вірних відповідей 23...25 із 25
Модуль 2 – 60 балів				
Виконання та захист звітів практичних робіт	<9 балів	9...11 балів	12...13 балів	14...15 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті	Виконано усі вимоги завдання, але є незначні зауваження, щодо виконання завдання	Виконано усі вимоги завдання, запропоновано власний варіант виконання завдання
Комп'ютерне тестування до модуля 2	<15 балів	15...18 балів	19...22 балів	23...25 балів
	Вірних відповідей менше 15 із 25	Вірних відповідей 15...18 із 25	Вірних відповідей 19...22 із 25	Вірних відповідей 23...25 із 25
Підготовка реферату та захист презентації згідно інд. завдання	<12 балів	12...14 балів	15...17 балів	18...20 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті	Виконано усі вимоги завдання, але є незначні зауваження, щодо виконання	Виконано усі вимоги завдання

5.2. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено.

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Виконання практичних робіт згідно індивідуального завдання під час проведення практичних занять зі зворотним зв'язком від викладача.	протягом 2..15 тижнів
2	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над індивідуальними завданнями протягом аудиторних занять.	протягом 2..15 тижнів
3	Усний зворотний зв'язок від викладача та студентів після письмового опитування (тестування) засвоєння лекційного матеріалу	протягом 7 та 14 тижнів після складання
4	Усний зворотний зв'язок від викладача та студентів під час підготовки реферату та презентації згідно індивідуального завдання	протягом 9..15 тижнів
5	Усний зворотний зв'язок від викладача та студентів після захисту реферату та презентації згідно індивідуального завдання	протягом 15 тижня після захисту

Самооцінювання може використовуватися, як елемент сумативного оцінювання, так і формативного оцінювання.

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

Основні джерела (підручники, посібники)

1. Гребельник О. П. Митна справа : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2021.
2. Ковальов А. О., Кім К. В., Продащук С. М. та ін. Транспортне право : навчальний посібник. Харків : УкрДУЗТ, 2022. 190 с.
3. Дикань О. В., Дейнека О. Г., Волохова І. В., Лук'янова О. М. Менеджмент транспортних послуг : навчальний посібник. Харків : УкрДУЗТ, 2023. 185 с.
4. Капіца М. І., Кислий Д. М., Десяк А. Є. Загальний курс транспорту : підручник. Дніпро : УДУНТ, 2023. 288 с.
5. Бережнюк І. Г. Митне регулювання України: національні та міжнародні аспекти : монографія. Дніпропетровськ : Академія митної служби України.

Додаткові джерела

6. Митний кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI, чинна редакція.
7. Про Митний тариф України : Закон України від 19.10.2022 № 2697-IX, чинна редакція.
8. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16.04.1991 № 959-XII, чинна редакція.
9. Про транспортно-експедиторську діяльність : Закон України від 01.07.2004 № 1955-IV, чинна редакція.
10. Про автомобільний транспорт : Закон України від 05.04.2001 № 2344-III, чинна редакція.
11. Митна конвенція про міжнародне перевезення вантажів із застосуванням книжки МДП від 14.11.1975.

Інформаційні ресурси

12. Дистанційний курс з освітнього компонента «Електрообладнання будівельних майданчиків, підприємств і будівель» у середовищі Moodle / [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=5564>
13. Програмний пакет Microsoft Office (текстовий процесор Microsoft Word, табличний процесор Microsoft Excel, програма підготовки презентацій Microsoft PowerPoint).